

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

**dokonanej w dniach 11-12 grudnia 2015 r. na kierunku „bezpieczeństwo wewnętrzne”
prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego
stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanym na Wydziale Nauk Społecznych
Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Białymstoku na poziomie studiów
pierwszego stopnia**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Tadeusz Bąk - członek PKA

członkowie:

- 1. dr hab. Zbigniew Ciekanowski – ekspert PKA**
- 2. dr hab. Bogumił Szmulik – ekspert PKA**
- 3. Artur Gawryszewski – ekspert ds. WSZJK**
- 4. Mateusz Prucnal – przedstawiciel PSRP**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „bezpieczeństwo wewnętrzne” prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Białymstoku na poziomie studiów pierwszego stopnia została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, w tym z pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia			X		
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy			X		

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów			X		
--	--	--	---	--	--

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Uczelnia w odpowiedzi na raport z wizytacji przesłała dokumentację potwierdzającą przypisanie samodzielnemu pracownikowi naukowemu (dr hab.) prowadzenia zajęć dydaktycznych w wymiarze 30 godzin w danym roku akademickim. Wobec powyższego został spełniony wymóg określony w § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1370.), a mianowicie:

Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej:

- 1) 30 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub będącego osobą, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.3)), zwanego dalej „samodzielnym nauczycielem akademickim”;

Należy stwierdzić, że po przesłaniu odpowiedzi i odpowiednich dokumentów przez Uczelnię: **Jednostka spełnia warunku minimum kadrowego na ocenianym kierunku studiów na poziomie studiów I stopnia i dlatego ocena kryterium 2 z oceny „znacząco” należy podnieść na ocenę „w pełni”.**

1. W odniesieniu do zaleceń ZO kryterium 6:

- *Określenie procedur włączających studentów w ocenę zasobów materialnych wykorzystywanych w procesie kształcenia na wizytowanym kierunku, gdyż aktualnie funkcjonują jedynie działania nieformalne tzn. studenci mogą zgłaszać swoje uwagi do opiekunów lat;*

- podjęcie uchwały w sprawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza Uczelnią;

- Zorganizować spotkanie z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi w ramach którego poddać dyskusji i ocenie efekty kształcenia dla kierunku – w przypadku zgłoszonych uwag poddać je weryfikacji;

Uczelnia przesłała wyjaśnienia dotyczące prowadzonych spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz skany dokumentów potwierdzające takie spotkania (protokół ostatniej debaty interesariuszy zew. z dnia 22.09. 2015 roku oraz skan notatki ze spotkania ze studentami z dnia 25.05.2012 roku).

Ponadto Uczelnia zadeklarowała się niezwłocznie do działań związanych z określeniem procedur włączających studentów w ocenę zasobów materialnych wykorzystywanych w procesie kształcenia, podjęcie uchwały w sprawie potwierdzenia efektów kształcenia zdobytych poza Uczelnią i stworzenia możliwości wymiany w ramach krajowych i międzynarodowych programów mobilności, tak aby studenci byli bardziej zainteresowani tego typu formą edukacji.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że **Uczelnia w swej odpowiedzi dostarczyła brakujące dokumenty dotyczące wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia jak również złożyła odpowiednie deklaracje umożliwiające podniesienie oceny kryterium 6 z oceny „znacząco” na ocenę „w pełni”.**

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia – w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1

- Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne wpisuje się w misję i strategię Uczelni, pozwalając na realizację celów polityki zapewnienia jakości. Jest to koncepcja uwzględniająca wzorce i doświadczenia krajowe oraz międzynarodowe, właściwe i pożądane dla ocenianego zakresu kształcenia.
- Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia
- System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia
- Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1 Brak zaleceń

- **internacjonalizacja procesu kształcenia.**
- **poprawa jakości prac dyplomowych.**

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1. Opis stanu faktycznego

Koncepcja kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* jest zawarta w programach kształcenia na studiach I stopnia. Jest ona zgodna z misją i strategią Uczelni określonymi przez Rektora w dokumencie z 31.08.2011 r. Koncepcja kształcenia obejmuje „kształcenie wysokokwalifikowanych kadr w ścisłym powiązaniu z gospodarką regionu” i polega na „nowoczesnym kształceniu specjalistów, różnych profesji (...) związanych z dążeniami do pełnej integracji z tutejszym regionem (...) w wyniku uwzględnienia potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności (...) (oraz) rozbudzaniu nowych potrzeb, poprzez coraz bardziej udoskonalaną i modyfikowaną ofertę studiów (...)” nacechowaną dużą różnorodnością i oryginalnością tematyki w przedmiotach specjalnościowych. Polityka zapewnienia jakości kształcenia odnosi się do opracowanych i wdrożonych programów kształcenia, cyklicznej oceny kadry, analizy losów absolwentów, praktyk i współpracy z pracodawcami.

Ponadto koncepcja kształcenia uwzględnia – przede wszystkim - wzorce i doświadczenia krajowe; wynikają one ze współpracy jaką prowadzi Uczelnia z innymi ośrodkami prowadzącymi kształcenie z zakresu bezpieczeństwa, np. Akademią Pomorską w Słupsku (podjęto działania dot. wykorzystania laboratoriów AP, poprzez łącza internetowe, do prowadzenia zajęć z niektórych przedmiotów w pracowniach informatycznych NWSP), udział w konferencjach i seminariach szkoleniowych organizowanych przez AP, wspólne badania i publikacje z Instytutem Bezpieczeństwa Narodowego AP w Słupsku (cykl

opracowań zwartych z zakresu aktualnych problemów bezpieczeństwa – kilka tomów tematycznych); ponadto wykorzystywana jest wiedza wynikająca z kontaktów indywidualnych pracowników naukowo-dydaktycznych Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (dalej: ZBW) z instytucjami krajowymi i zagranicznymi zajmującymi się problematyką kształcenia z tego zakresu (UWM w Olsztynie, WSPol. w Szczytnie, UwB w Białymstoku, APS w Słupsku, Akademia Policji Republiki Czeskiej, Akademia Korpusu Policji w Bratysławie).

2. Ocena spełnienia kryterium 1.1 w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne wpisuje się w misję i strategię Uczelni, pozwalając na realizację celów polityki zapewnienia jakości. Jest to koncepcja uwzględniająca wzorce i doświadczenia krajowe oraz międzynarodowe, właściwe i pożądane dla ocenianego zakresu kształcenia.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1. Opis stanu faktycznego

Plany rozwoju kierunku zawarte są w planie pracy ZBW na lata 2010 – 2015 oraz w rocznych Planach pracy nauczycieli akademickich Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego na poszczególne lata akademickie – 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015. Są one także przedmiotem dyskusji na zebraniach pracowników ZBW (protokoły z zebrań Zakładu). Rozwój kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* przewiduje:

- powołanie nowych specjalności,
- dalsze respektowanie potrzeb otoczenia społecznego w pracach dyplomowych
- uwzględnianie zmian w naukach o bezpieczeństwie w indywidualnych badaniach pracowników ZBW,
- uwzględnianie zmian w naukach o bezpieczeństwie w pracach dyplomowych,
- uruchomienie pracowni tematycznych: do monitorowania zagrożeń bezpieczeństwa oraz kryminalistycznej,
- uruchomienie liceum mundurowego.

Ponadto plany rozwojowe w zakresie działalności naukowej zakładają kontynuowanie badań:

- zespołowych nad bezpieczeństwem mieszkańców województwa podlaskiego (Poczucie bezpieczeństwa uczniów szkół województwa podlaskiego) oraz rozpoczęcie badań nad Kierunkami zmian klimatycznych i ich wpływu na wybrane aspekty bezpieczeństwa mieszkańców Województwa Podlaskiego.
- indywidualnych

Natomiast w zakresie uwzględnienia potrzeb otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, a szczególnie rynku pracy plany rozwoju kierunku zakładają:

- dalszą współpracę z podmiotami, z którymi zawarto porozumienia, w szczególności z

KWP w Białymstoku (kontynuacja nieodpłatnego szkolenia policjantów garnizonu podlaskiego), • czynny udział w corocznych Podlaskich Festiwalach Nauki i Sztuki, • kontynuowanie udziału w targach edukacyjno – doradczych pt. „Uczelnie w powiecie”, których organizatorem jest Redakcja „Więści Podlaskich” oraz Podlaski Oddział Stowarzyszenia Współpracy Polska – Wschód. Podczas targów odbywają się prezentacje uczelni wyższych w miasta woj. podlaskiego i dają możliwość spotkania z uczniami i nauczycielami szkół średnich, co umożliwia prezentacje oferty edukacyjnej i potencjału naukowego Uczelni. 2. Ocena spełnienia kryterium 1.2 w pełni 3. Uzasadnienie oceny Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego.
1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku. 1. Opis stanu faktycznego Wydział Nauk Społecznych (WNS) jest podstawową komórką naukowo-dydaktyczną i organizacyjną NWSP. Wydział funkcjonuje od 01.10.2012 na podstawie uchwały Senatu Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej z dnia 25 kwietnia 2012 r. zmieniającej nazwę wydziału w oparciu o Regulamin Studiów. Uprawnienia do prowadzenia kierunku <i>bezpieczeństwo wewnętrzne</i> zostały nadane Decyzją MNiSW z dnia 15. 04.2010r. Kierunek został przyporządkowany do obszaru nauk społecznych, dziedzina - nauki społeczne, dyscyplina nauki o bezpieczeństwie. Studia na kierunku <i>bezpieczeństwo wewnętrzne</i>, są studiami I stopnia, jednoobszarowymi o profilu ogólnoakademickim 2. Ocena spełnienia kryterium 1.3 w pełni 3. Uzasadnienie oceny Jednostka prawidłowo przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru kształcenia nauk społecznych oraz wskazała adekwatne dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów.
1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.* 1. Opis stanu faktycznego

Treści programowe, zakładane efekty kształcenia, a także formy i metody dydaktyczne tworzą spójną i jednolitą całość, co wynika z analizy treści kierunkowych, modułowych i przedmiotowych efektów kształcenia, matrycy efektów i modułów kształcenia, programu studiów oraz przedmiotów. Na tej podstawie można stwierdzić, że zakładane efekty kształcenia w *Programie kształcenia*, a także treści poszczególnych przedmiotów zebranych w programach szkolenia i opracowywane na tej podstawie moduły kształcenia oraz przedmiotów przedstawiają obraz jednolitego i spójnego systemu nauczania.

Program kształcenia dla studiów I stopnia na kierunku BW zawiera prawidłowo dobrane treści kształcenia, stosownie do zakładanych kierunkowych efektów kształcenia. Prawidłowo dobrane są również formy zajęć dydaktycznych i metody kształcenia w ramach danych przedmiotów. W rezultacie taki tryb działania przyczynia się do osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla każdego modułu i przedmiotu, w tym modułu przedmiotów do wyboru. Ponadto efekty kształcenia uwzględniają pogłębianie wiedzy i umiejętności badawczych studentów poprzez uczestnictwo w pracach kół naukowych (KMłodych Wolontariuszy, KNKryminalistyki) i przy realizacji projektów badawczych ZBW (Ekspertyza dotycząca wewnętrznego/uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia). Matryca efektów kształcenia dla jednostek modułowych kierunku pokazała, że są one adekwatne do efektów kształcenia na poziomie studiów I stopnia dla profilu ogólnoakademickiego dla dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.4 w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Efekty kształcenia zakładane dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru nauk społecznych profilu ogólnoakademickiego, do których kierunek ten został przyporządkowany. Opis modułowych efektów kształcenia, jest uszczegółowieniem efektów kierunkowych. Dzięki takiemu zabiegowi opis ten jest w pełni zrozumiały i pozwala na stworzenie systemu weryfikacji zakładanych efektów kierunkowych.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

- 1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

Nie dotyczy.

- 1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

Treści programowe na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* są spójne z efektami kształcenia oraz z aktualną wiedzą. Przy doborze treści programowych uwzględnia się osiągnięcia naukowe z obszaru i

dziedzin nauk społecznych, w tym w szczególności nauk o bezpieczeństwie, np. umieszczając w wykazach literatury podawanej studentom najnowsze publikacje. Uwzględnia się w tym także osiągnięcia naukowe pracowników ZBW.

- 1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

Metody i formy kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*, stosowane przez pracowników ZBW, są zróżnicowane – zarówno klasyczne jak i interaktywne. Metody aktywizujące są przeważające w procesie kształcenia, szczególnie podczas zajęć mających charakter ćwiczeń i seminariów. Stosowanie tych metod i form kształcenia w procesie dydaktycznym pozwala na osiągnięcie pożądaných efektów kształcenia, także w zakresie umiejętności badawczych. Ilustracją tych osiągnięć są **prace zaliczeniowe** z poszczególnych przedmiotów, **wystąpienia studentów** na zajęciach (**prezentacje, analizy tekstów źródłowych, rozwiązywanie casusów itp.**), **prace licencjackie, udział w działalności kół naukowych**, w konferencjach naukowych, **warsztatach kryminalistycznych, pisanstwo naukowe**. Każda KJM przewiduje samodzielne uczenie się studenta

- 1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

Studia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* – stacjonarne i niestacjonarne - trwają sześć semestrów. Obejmują 1800/1104 godziny w tym 46%/48% wykłady, 54%/52% ćwiczenia i praktykę studencką w wymiarze 80 godzin. Odpowiada to 180 punktom ECTS + 4 punkty ECTS za praktykę. Godziny lecyjne są realizowane na specjalności *bezpieczeństwo i porządek publiczny* w następujących ilościach na studiach stacjonarnych/niestacjonarnych w semestrach: I – 280/172, II – 300/178, III – 346/194, IV – 278/172, V – 296/194, VI – 300/194. Taki prawie równomierny rozkład godzinowy zapewnia optymalną realizację treści programowych a także efektów kształcenia, uwzględniając równomierny wysiłek studenta na uczenie się, wykazany liczbą punktów ECTS. Przedmioty, ich wymiar godzinowy i nakład pracy studenta został tak opracowany aby w każdym semestrze liczba punktów ECTS była jednakowa i wynosiła 30. Studenci stacjonarni mają jeden dzień w tygodniu wolny od zajęć dydaktycznych przeznaczony na samokształcenie.

- 1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki

związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

Punktacja ECTS poszczególnych modułów w profilu ogólnoakademickim w NWSP respektuje wymagania prawa (§ 4 pkt 5 Rozp. MNiSW z dnia 3 października 2014r.). Tematyka badań prowadzonych na ocenianym kierunku odnosi się do modułów związanych z dyscyplinami takimi jak: nauki o bezpieczeństwie, prawo, psychologia. Obejmuje także wykład monograficzny, na którym zawsze jest podejmowana tematyka sfery badawczej ZBW. Do łącznej punktacji zostały zaliczone także punkty ECTS za praktykę studencką (4 pkt.), która często jest źródłem problemów badawczych dalej rozwiązywanych w ramach prac dyplomowych. W NWSP na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* 50% ogólnej liczby ECTS, czyli 90 punktów jest zapewnione w modułach związanych z badaniami prowadzonymi przez ZBW.

- 1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

Swobodny dobór modułów kształcenia na ocenianym kierunku jest realizowany przez wybór specjalności. W NWSP każda specjalność zapewnia 30% punktów ECTS z modułów do wyboru. Jeżeli w danej specjalności jest praktyka zawodowa to wymiar procentowy punktów ECTS jest większy. Spełnienie zasady elastyczności polega na wyborze przez studenta specjalności (na ocenianym kierunku – bezpieczeństwo wewnętrzne – są dwie specjalności: bezpieczeństwo i porządek publiczny oraz zarządzanie kryzysowe). Wybierając specjalność student jednocześnie wybiera moduły kształcenia do wyboru. Na specjalności bezpieczeństwo i porządek publiczny student jednocześnie realizuje program, w którym uwzględniono określony przez Komendanta Głównego Policji minimalny zakres kształcenia z programu szkolenia zawodowego policjantów na poziomie podstawowym.

Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, że Uczelnia zapewnia studentom elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze ponad 30% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji I stopnia.

- 1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

W NWSP prowadzi się zajęcia w formie wykładów i ćwiczeń. Na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* specjalność BiPP stosunek ilościowy tych zajęć przedstawia się następująco (studia stacjonarne/studia niestacjonarne): 1800/1104, w tym wykłady 824/526 i ćwiczenia 976/578. Specjalność zarządzanie kryzysowe: 1800/1080, w tym wykłady 852/538 i ćwiczenia 948/542. Grupa wykładowa odpowiada liczbie studentów na roczniku. Grupa ćwiczeniowa na studiach stacjonarnych z reguły odpowiada liczbie studentów na roczniku i w

roku 2014/2015 wynosiła 16 osób. Z kolei liczebność grup ćwiczeniowych na studiach niestacjonarnych wynikała z równomiernego podziału całego rocznika i obejmowała w jednej grupie 23 studentów, a w drugiej 24. Takie liczby studentów na ćwiczeniach sprzyjają aktywnym formom dydaktycznym, które były stosowane i ułatwiają osiągnięcie założonych celów.

- 1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

W programie kształcenia kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* obu specjalności obowiązują praktyki zawodowe. Efekty kształcenia w ramach praktyk zawodowych są określone w KJM. Jako metody weryfikacji stosuje się: ocenę aktywności studenta podczas praktyki, nadzór nauczyciela akademickiego, nadzór opiekuna z ramienia jednostki i jego opinię o studencie odbywającym praktykę, kontrolę zapisów w dzienniczku praktyk dokonywanych na bieżąco przez studenta. NWSP dokonała wyboru instytucji do odbywania praktyk kierując się przede wszystkim ich zakresem działania – odpowiednim dla realizacji celów i efektów kształcenia. Pod uwagę brano także możliwość przyjęcia przez instytucję odpowiedniej liczby studentów. Studenci ocenianego kierunku odbywają praktyki zawodowe np. w jednostkach Policji (Porozumienie o współpracy z dnia 16.12.2013r.), Straży Granicznej (Porozumienie o współpracy z Podlaskim Oddziałem Straży Granicznej z 27.10.2014r.) i innych. W roku akad. 2014/2015 studenci odbywali praktyki w następujących jednostkach:

- Areszt Śledczy w Białymstoku,
- Zakład Karny w Białymstoku,
- Zakład Karny w Czerwonym Borze,
- Komenda Wojewódzka Straży Pożarnej Ośrodek Szkolenia w Łapach, Komendy Powiatowe Państwowej Straży Pożarnej,
- w Policji, m.in. KPP Augustów (Wydział Ruchu Drogowego, Wydział Kryminalny), KMP w Ostrołęce, Komisariat Policji w Michałowie, w KWP Białystok – Wydział Prewencji, Komenda Powiatowa Policji w Mońkach, Komisariat III Policji w Białymstoku, Komisariat Policji w Dąbrowie Białostockiej, Komisariat Policji w Łapach,
- Podlaski Oddział Straży Granicznej w Białymstoku,
- w Agencji Ochrony Osób i Mienia (Ekotrade Sp. z o.o., Spartakus Sp. z o.o., Stekop SA),
Straży Miejskiej w Białymstoku, Kolnie

- 1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

Uczelnia nie prowadzi procesu kształcenia w językach obcych, nie ma specyficznej oferty nauczania dla studentów zagranicznych i nie realizuje nauczania wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami. Ale w NWSP roku 2014/2015 studiowały cztery osoby innego obywatelstwa. Na kierunku pedagogika dwie osoby – obywatele ukraińscy, na psychologii jedna osoba – obywatelka Białorusi i na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jeden student z obywatelstwem azerskim (Azerbejdżan). Są to osoby polskojęzyczne.

1. Ocena spełnienia kryterium 1.5 z uwzględnieniem kryteriów od 1.5.1. do 1.5.9 w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia.

1.6 Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1. Opis stanu faktycznego

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

Zasady i procedury rekrutacji na pierwszy rok studiów I stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są unormowane w Zarządzeniu Nr 4/2014 Rektora NWSP w Białymstoku z dnia 23.04.2014r. w sprawie rekrutacji studentów na rok akademicki 2014/2015. Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia było posiadanie świadectwa dojrzałości z wynikiem pozytywnym. Kryterium kwalifikacji stanowiła kolejność zgłoszeń. Limit osób na studiach stacjonarnych wynosił 50 osób, na niestacjonarnych – 150.

Oferta edukacyjna kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest kierowana do osób zamierzających podjąć pracę w administracji rządowej i samorządowej np. Policja, wojsko, straże komunalne, centra zarządzania kryzysowego, organizacjach i instytucjach gwarantujących bezpieczeństwo obywateli np. agencje ochrony mienia oraz instytucjach bezpieczeństwa publicznego o zasięgu międzynarodowym, np. Interpol, Europol.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

Regulamin studiów NWSP przewiduje możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza system studiów. Na kierunku BW taka możliwość istnieje w odniesieniu do praktyki studenckiej. Jej odbywanie normuje Regulamin i program praktyki studenckiej na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w specjalnościach: zarządzanie kryzysowe i bezpieczeństwo i porządek publiczny. W części Regulaminu Warunki i procedury zaliczenia praktyki studenckiej w punkcie A *Zaliczenie na podstawie stażu pracy zawodowej* – specjalność BiPP i ZK -stwierdza się, że (...) *Studenci mogą zaliczyć praktykę zawodową na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu. Ci spośród studentów, którzy legitymują się doświadczeniem zawodowym w branży związanej z kierunkiem odbywania studiów, mogą (po przedłożeniu odpowiednich dokumentów) ubiegać się o częściowe lub całkowite zaliczenie*

praktyki. Właściwe dokumenty należy złożyć w Dziekanacie lub bezpośrednio dostarczyć do Opiekuna praktyk studenckich do zaopiniowania (...) Jako kryterium przyjęto przeliczenie: trzy miesiące pracy zawodowej związanej z kierunkiem studiów – równa się jednemu tygodniowi praktyki studenckiej. *Z obowiązku odbycia praktyki może być zwolniony* student trybu stacjonarnego i niestacjonarnego, który pracuje zawodowo (tj. jest zatrudniony na umowę o pracę) zgodnie ze specjalnością kształcenia, w wymiarze: 4 tygodni funkcjonariusze: funkcjonariusze: Straży Granicznej, Urzędu Celnego, Służby Więziennej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu oraz żołnierze Wojska Polskiego oraz 2 tygodnie pracownicy: Straży Miejskiej, Straży Ochrony Kolei, firm ochrony osób i mienia. Zaliczenia praktyki studenckiej dokonuje Dziekan po wyrażeniu opinii przez nauczyciela realizującego program kształcenia na BW.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.6 z uwzględnieniem kryteriów od 1.6.1. do 1.6.2 w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Polityka rekrutacyjna Uczelni pozwala na właściwy i odpowiedni dobór kandydatów, zapewniając równe szanse w podejmowaniu kształcenia na ocenianym kierunku.

Procedury odnoszące się do potwierdzania i weryfikowania efektów kształcenia osiągniętych przez studenta w trakcie procesu kształcenia są poprawne.

1.7 System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1. Opis stanu faktycznego

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

Procedury związane z pomiarem i oceną efektów kształcenia określone są w Regulaminie studiów. Określa on w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i całych studiów. Rozwiązania zawarte w Regulaminie wprowadzają odpowiednie rygory związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. Regulamin wprowadza również skalę ocen stosowanych w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. Rozwiązania stosowane w tym zakresie są prawidłowe i przejrzyste. Zgodnie z Regulaminem studiów okresem zaliczeniowym jest semestr. Szczegółowe sposoby pomiaru i oceny efektów kształcenia zostały określone w sylabusach przedmiotów. Przedmiot kończy się jedną z trzech form: egzaminem, zaliczeniem z oceną, zaliczeniem. Zaliczanie przedmiotu nie objętego egzaminem dokonywane jest na podstawie aktywności studenta na zajęciach, pozytywnych wyników bieżącej kontroli

wiadomości oraz oceny prac wynikających z programu zajęć. Wiedza jest weryfikowana w oparciu o egzaminy pisemne, kolokwia zaliczeniowe, pytania kontrolne na zajęciach, prace projektowe. Umiejętności weryfikowane są w szczególności w oparciu o interpretację wyników egzaminu, oceny projektów i podczas prezentacji projektów, obserwację podczas dyskusji na zajęciach, rozwiązywanie zadań sytuacyjnych. Natomiast dla oceny nabycia przez studenta kompetencji społecznych bierze się pod uwagę takie elementy, jak: ocenę postaw i zachowań podczas dyskusji, ocenę przygotowania i pracy podczas wykonywania zadań zespołowych, wyrażanie własnego stanowiska przez studenta, zdolność do podejmowania polemiki, ocenę postawy podczas zaliczania projektu, formułowanie indywidualnych sądów. Zakres wiedzy i umiejętności egzekwowany jest zarówno w formie testów, jak i pytań wymagających szerszych odpowiedzi w formie pisemnej. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie przez studenta wymaganych efektów kształcenia, w tym uzyskanie zaliczeń i zdanie egzaminów z przedmiotów i praktyk zawodowych przewidzianych w planie studiów na dany semestr, odbycia szkolenia bhp i szkolenia bibliotecznego oraz uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS wynikającej z planu studiów i programu kształcenia na dany semestr.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

Kryteria oceny opracowane przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia są zrozumiałe dla studentów a wykładowcy stosują się do nich przez cały okres trwania zajęć. Kryteria zaliczenia modułu każdy nauczyciel formułuje i zaznaja z nimi studentów w momencie rozpoczęcia realizacji danego modułu. Znajomość kryteriów oceniania przez studentów mobilizuje ich do większej i samodzielnej pracy podczas uczenia się i oceniania oraz zapewnia rzetelność i porównywalność wyników sprawdzania. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie przez studenta zaliczeń i zdanie egzaminów z przedmiotów przewidzianych planem studiów na dany semestr.

3. *Ocena spełnienia kryterium 1.7 z uwzględnieniem od 1.7.1. do 1.7.2 w pełni*

3. Uzasadnienie oceny

System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się a także ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Stosowane sposoby weryfikacji i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagając proces zdobywania przez studentów umiejętności i kompetencji społecznych nieodczuwanych w pracy zawodowej. System sprawdzenia i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty i pozwala na ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia - znacząco

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2

- Jednostka **nie spełnia** warunku minimum kadrowego na ocenianym kierunku studiów na poziomie studiów I stopnia.
- Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają w pełni osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.
- Polityka kadrowa jest przejrzysta i jawna, i w pełni sprzyja rozwojowi naukowo-dydaktycznemu kadry oraz poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Jednak należy zaznaczyć, że pomimo dobrej polityki kadrowej, minimum kadrowego nie zostało zapewnione.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2

- Spełnienie wymagań kadrowych dla poziomu studiów I stopnia.

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

1. Opis stanu faktycznego

Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku wykazała w minimum kadrowym 9 nauczycieli akademickich, w tym: 4 samodzielnych oraz 5 doktorów. W trakcie wizytacji Władze Uczelni stwierdziły, że jedna osoba wykazana w raporcie nie wchodzi już w skład minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów w r.a 2015/2016 (1 samodzielny nauczyciel akademicki) oraz, że w skład tego minimum został włączony nauczyciel akademicki ze stopniem naukowym doktora (przedstawiony został wydruk z systemu POL-on) . Po dokonaniu zmian w skład minimum wchodziło 3 samodzielnych oraz 6 doktorów. Po weryfikacji nowego minimum stwierdzono, że nie można zaliczyć jednego nauczyciela akademickiego ze stopniem naukowym doktora habilitowanego z uwagi na brak wymaganej ilości prowadzonych osobiście zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku studiów. (tylko 22 wobec 30 wymaganych).

Wobec powyższego nie został spełniony wymóg określony w § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1370.), a mianowicie:

Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej:

1) 30 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub będącego osobą, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.3)), zwanego

dalej „samodzielnym nauczycielem akademickim”;

2) 60 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia.

oraz § 14 ust. 1 tj. Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

W związku z powyższym do minimum kadrowego na kierunku „bezpieczeństwo wewnętrzne” na poziomie studiów pierwszego stopnia można zaliczyć:

- 2 samodzielnych nauczycieli akademickich
- 6 doktorów.

Zatem do spełnienia wymagań brakuje 1 samodzielnego nauczyciela akademickiego

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a** ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Kwalifikacje naukowe nauczycieli akademickich potwierdzają odpowiednie dokumenty zawarte w ich teczkach osobowych. Deklarowane doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji – świadectwach pracy.

Pomimo niespełnienia wymagań kadrowych na ocenianym kierunku studiów, proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów kierunku **spełnia** wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1370.);i wynosi ok 1:24

*2. Ocena spełnienia kryterium 2.1 – **znacząco***

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka nie spełnia warunku minimum kadrowego na ocenianym kierunku studiów na poziomie studiów I stopnia, ponieważ brak jest jednej osoby z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

1. Opis stanu faktycznego

Nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* mają duże doświadczenie dydaktyczne nie tylko na poziomie akademickim, ale również są aktywnie zaangażowani w rozmaite działania badawcze, konsultacyjne, eksperckie w instytucjach

badania rynku i konsumpcji, opinii społecznej, fundacjach realizujących projekty społeczne – co daje im niezbędną i unikatową wiedzę oraz kompetencje w realizacji tych przedmiotów i zajęć, które są związane z osiągnięciem założonych efektów skierowanych na rynek pracy i szanse zawodowe absolwentów. Dorobek nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów ściśle koreluje z prowadzonym kierunkiem studiów.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.2- w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Struktura nauczycieli akademickich jest ugruntowana. Bazując na długoletnim doświadczeniu w zakresie naukowym, osoby te prowadzą aktywną działalność naukowo-badawczą, co przyczynia się w znacznym stopniu do sukcesów dydaktycznych w ramach prowadzonego kierunku studiów.

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Opis stanu faktycznego

Polityka kadrowa jest realizowana przez:

- okresową ocenę nauczycieli;
- zachęcanie pracowników do publikowania osiągnięć – czemu sprzyja finansowane i powołanym w 2014 r. przez NWSP czasopismo naukowe *Zagadnienia Społeczne*, np. w numerze 1 (1) publikuje 6 pracowników ZBW,
- wydawanie tematycznych opracowań książkowych, raportów z projektów badawczych (np. Bezpieczeństwo ludności województwa podlaskiego, 2014).

Kompetencje merytoryczne:

- przez ustawiczne studiowanie literatury oraz innych źródeł wiedzy,
- tworzenie projektów badawczych na podstawie sygnalizowanych na zajęciach zainteresowań studentów na bazie ich pracy zawodowej,
- wnioski z udziału w spotkaniach naukowych krajowych organizowanych przez NWSP np. Konferencja Zmieniająca się przestrzeń życia ... w 2014r.;

W wielu przypadkach kadra utrzymuje indywidualne kontakty z innymi Uczelniami i ośrodkami naukowymi co owocuje udziałem w spotkaniach naukowych afiliowanych na NWSP. Wyjazdy zagraniczne pracowników służą też podnoszeniu kompetencji językowych.

Kompetencje dydaktyczne:

- omawianie problemów dydaktycznych, metod nauczania na zebraniach Zakładu;
- udział w spotkaniach naukowych np. Konferencja w Ustce na temat kształcenia dorosłych;
- publikowanie problematyki dydaktycznej;

Rozwój naukowy kadry ułatwiają też licznie wydawane przez Uczelnię pozycje monograficzne oraz finansowanie osiągania stopni naukowych. Władze Uczelni zwracają uwagę na dobrą pracę nauczycieli, wyróżniając ich dyplomami uznania. Każdy nauczyciel akademicki zatrudniony na umowę o pracę przeznacza nieodpłatnie 2 godziny miesięcznie na dodatkową działalność na rzecz uczelni (np. opieka nad kołem naukowym, organizacja konferencji naukowych).

3. Ocena spełnienia kryterium 2.3 –*w pełni*

3. Uzasadnienie oceny

Polityka kadrowa jest przejrzysta i jawna, i w pełni sprzyja rozwojowi naukowo-dydaktycznemu kadry oraz poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Jednak należy zaznaczyć, że pomimo dobrej polityki kadrowej, minimum kadrowego nie zostało zapewnione.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszaro- m kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

1. Opis stanu faktycznego

Jak wynika z informacji uzyskanych w trakcie wizytacji od Władz Uczelni, nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku „bezpieczeństwo wewnętrzne”, prowadzą projekty indywidualne (indywidualne sprawozdania z pracy – Kierownik ZBW), których efektem są publikacje w czasopismach naukowych i opracowaniach zbiorowych.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.4 – **bez oceny (studia I stopnia)**

3. Uzasadnienie

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Opis stanu faktycznego

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane przede wszystkim w realizacji programu kształcenia:

- publikacje znajdują się w zestawie literatury w sylabusach do zajęć z przedmiotów takich jak: *Współpraca cywilno-wojskowa w zarządzaniu kryzysowym, Terroryzm jako zagrożenie XXI wieku*,
- procedura badawcza stosowana w badaniach naukowych jest omawiana jako przykładowa podczas seminariów dyplomowych przy realizacji przez studenta pracy o tematyce zbliżonej do problematyki podejmowanych przez niego badań,
- publikacje są polecane jako literatura na seminarium licencjackim pod kątem metodologii pracy licencjackiej (sylabus seminarium dyplomowego).

2. Ocena spełnienia kryterium 2.5 – **bez oceny (studia I stopnia)**

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia – w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3

Współpraca z otoczeniem zewnętrznym odgrywa istotną rolę w procesie kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Wydział pracując nad doskonaleniem programu kształcenia, uwzględniając opinie podmiotów zewnętrznych, które współpracują z jednostką.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3
3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*
1. Opis stanu faktycznego Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym jest dość szeroka. W zakresie tym Uczelnia podpisała kilkanaście porozumień lub umów o współpracy, m.in. z Uniwersytetem Medycznym w Białymstoku, Akademią Pomorską w Słupsku, z miastem Białymstok, z Komendą Główną Policji, z Komendą Wojewódzką Policji w Białymstoku, z PO Straży Granicznej w Białymstoku, z Jednostkami Wojskowymi WP w Białymstoku, Poradniami Psych.-Pedagogicznymi (Białystok, Suwałki) etc. Od 2012 r. NWSP należy do Kolegium Środowiskowego Rektorów Uczelni Wyższych w Białymstoku. Zawarte umowy i porozumienia pozwalają Uczelni na wymianę doświadczeń z partnerami i wykorzystanie ich w procesie kształcenia, szczególnie w zakresie organizacji praktyk (KWP w B-stoku, Służba Więzienna) ale także w określaniu efektów kształcenia, np. wspólnie z KGP, co wynika z porozumienia. Program kształcenia na kierunku BW, specjalność bezpieczeństwo i porządek publiczny, jest dostosowywany do potrzeb Policji. Np. dnia 22.09.2015 w NWSP odbyła się debata interesariuszy zewnętrznych nad zmianą nauczania z profilu ogólnoakademickiego na profil praktyczny na kierunku <i>bezpieczeństwo wewnętrzne</i>. Uczelnia zadeklarowała udział w projekcie akademickiego kształcenia ustawicznego osób 50+. Uczelnia od wielu lat uczestniczy w organizacji Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki w Białymstoku, gdzie prezentuje społeczeństwu swoje osiągnięcia. Uczelnia uczestniczy także w corocznych targach edukacyjnych w woj. podlaskim. Prezentowana tam oferta edukacyjna była niejednokrotnie wyróżniana dyplomem uznania jako ciekawa i najlepsza oferta edukacyjna. Nauczyciele NWSP nieodpłatnie prowadzili wykłady dla mieszkańców miasta Białystok na temat <i>Edukacja psychopedagogiczna</i>. 2. Ocena spełnienia kryterium 2.3 –w pełni 3. Uzasadnienie oceny Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym jest dość szeroka. W związku z tą współpracą, program kształcenia na kierunku BW, specjalność bezpieczeństwo i porządek publiczny, dostosowywano do potrzeb Policji.
3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*
Nie dotyczy.
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych – w pełni
Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4
Studenci i pracownicy naukowo – dydaktyczni mają zapewniony właściwy dostęp do

literatury naukowej, zarówno w formie konwencjonalnej, jak i elektronicznej, co pozwala na śledzenie i utrzymanie właściwej relacji prowadzonych prac naukowych i dydaktycznych z osiągnięciami współczesnej nauki z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

1. Opis stanu faktycznego

Baza dydaktyczna wizytowanej Uczelni mieści się w dwóch budynkach, położonych od siebie w niedużej odległości. Znajduje się w nich kilkadziesiąt dobrze wyposażonych sal dydaktycznych, ćwiczeniowych, pracowni komputerowych. We wszystkich budynkach funkcjonuje bezpłatny dostęp do sieci Wi-Fi (24h). Kształcenie na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzone jest w obiekcie posiadającym kilkanaście pomieszczeń dydaktycznych, w tym m. in.: aulę o pojemności 180 miejsc, wyposażoną w siedzenia z pulpitem, środki audiowizualne, nagłośnienie oraz klimatyzację, salę wykładową na 150 miejsc, wyposażoną w urządzenia multimedialne, dwie sale wykładowe o pojemności 76 i 60 miejsc, dwie pracownie komputerowe – jedna na 13 stanowisk z pełnym dostępem do Internetu oraz druga na 20 stanowisk do nauczania języków obcych.. W budynku dostępna jest tablica multimedialna. Obiekt wyposażony jest m.in. w sieć komputerową i urządzenia audiowizualne. Budynki nie w pełni dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.1

W pełni

3. Uzasadnienie oceny

W pełni dostosowana jest baza dydaktyczna do wymogów kształcenia na ocenianym kierunku. Zapewniona jest odpowiednia liczba pomieszczeń dydaktycznych, ich wielkość i „pojemność” jest odpowiednio zróżnicowana wobec potrzeb realizacji przyjętych form zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria). Baza lokalowa jest wyposażona w sprzęt elektroniczny i inne środki techniczne wspomagające realizację procesu dydaktycznego i umożliwiające osiąganie zakładanych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

1. Opis stanu faktycznego

Biblioteka wizytowanej Uczelni zapewnia studentom dostęp do zasobów bibliotecznych (literatura obowiązkowa, uzupełniająca, leksykony, czasopisma fachowe bieżące i archiwalne), dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki w ramach licencji krajowych oraz dostęp do baz, do których uczelnia opłaciła dostęp (Ibuk Libra i Wolters Kluwer). Księgozbiór liczy ponad 12 tys. woluminów. Czytelnie prenumerują 43 tytuły czasopism (w tym 7 dla ocenianego kierunku). Biblioteka na bieżąco aktualizuje literaturę obowiązkową. Biblioteka jest w całości skomputeryzowana. Zasoby biblioteki dotyczące

ocenianego kierunku studiów liczą ponad 400 woluminów. Biblioteka zapewnia dostęp do elektronicznych baz danych: - Wirtualna Biblioteka Nauki w ramach licencji krajowych – dostęp zarówno z komputerów uczelnianych, jak i domowych.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.2

W pełni

3. Uzasadnienie oceny

Uczelnia zapewnia dostęp do fachowej literatury z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego. Istnieje możliwość korzystania z bogatej oferty czasopism polskich i zagranicznych. Studenci ocenianego kierunku mają dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1. Opis stanu faktycznego

Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.3

Nie dotyczy

3. Uzasadnienie oceny

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy - znacząco

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5

Z danych przekazanych do weryfikacji Zespołowi Oceniającemu PKA oraz spotkań odbytych podczas wizytacji wynika, że studenci ocenianego kierunku mają dostęp do informacji o programach wymiany międzynarodowej, w tym Erasmus+. Zarówno struktura jak i organizacja procesu kształcenia na ocenianym kierunku sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów. NWSP w Białymstoku współpracuje intensywnie z wieloma krajowymi i zagranicznymi ośrodkami, umożliwiając swoim studentom udział w programach mobilności, z których korzystają również studenci kierunku bezpieczeństwa wewnętrznego. Przykładem są wyjazdy zagraniczne studentów tego kierunku m.in. w ramach programu Erasmus.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5

Uczelnia stworzyła możliwość wymiany w ramach krajowych i międzynarodowych programów mobilności, natomiast studenci nie są zainteresowani tego typu formą edukacji. Dodatkowo Uczelnia powinna zwrócić uwagę na opinię studentów dotyczącą poziomu lektoratów.

zwiększenie aktywności studentów w organizacjach studenckich, ponieważ studenci w trakcie

członkostwa są w stanie rozwijać się w trzech obszarach efektów kształcenia.

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

1.Opis stanu faktycznego

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wielokrotnie podkreślali, że zarówno Władze wizytowanego kierunku, jak i Uczelni dokładają wszelkich starań, aby pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna w maksymalny sposób wspierała cały proces kształcenia. Ich zdaniem kadra naukowo-dydaktyczna przykładą bardzo dużą uwagę, do zapewnienia procesu kształcenia, który pomoże nabyć wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne. W wizytowanym kierunku działają dwa koła naukowe (Koło Młodych Wolontariuszy i Koło Naukowe Kryminalistyki), natomiast w trakcie spotkania studenci stwierdzili, że nikt nie jest zaangażowany w ich tworzenie, ponieważ nie są zainteresowani taką działalnością. Na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne NWSP w Białymstoku studenci otrzymują wszystkie wymienione stypendia w art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Do rozpatrywania wniosków została powołana Komisja Stypendialna, w której większa część to przedstawiciele studentów. Decyzje wydawane są w sposób prawidłowy, z poszanowaniem przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Studenci zgodnie twierdzą, że cel systemu pomocy materialnej został osiągnięty, ponieważ pieniądze trafiają do osób najbardziej potrzebujących.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Regulaminu pomocy materialnej, który został stworzony w porozumieniu i przy akceptacji przedstawicieli Samorządu Studentów. Podział dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej jak i proporcje podziału funduszy pomiędzy stypendiami są zgodne z art. 174 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Decyzje stypendialne wydawane są odpowiednio przez Wydziałową Komisję Stypendialną i Odwoławczą Komisję Stypendialną i są one zgodne z wymogami art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

2.Ocena spełnienia kryterium 5.1 – w pełni

3.Uzasadnienie oceny

Na podstawie stanu faktycznego ocenia się kryterium 5.1 na w pełni, ponieważ większość standardów jest realizowana. Zaleca się zwrócić uwagę na zwiększenie aktywności studentów w organizacjach studenckich, ponieważ studenci w trakcie członkostwa są w stanie rozwijać się w trzech obszarach efektów kształcenia.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

1.Opis stanu faktycznego

Z dokumentów przedstawionych w trakcie wizytacji wynika, że Władze wizytowanego kierunku umożliwiły studentom wyjazdy w ramach programu Erasmus+. Studenci mają możliwość uzyskania informacji na temat możliwości wyjazdu po przez stronę internetową Uczelni lub rektorat. Dodatkowo mobilności procesu kształcenia sprzyja wprowadzony proces boloński. Jednak z przedstawionych dokumentów wynika, że dotychczas na tego typu program wyjechała tylko jedna osoba. W trakcie spotkania z Zespołem oceniającym PKA studenci stwierdzili, że nie są oni zainteresowani tego typu wyjazdami, ponieważ większość z nich pracuje lub wyjazd stanowiłby dla nich zbyt duże obciążenie finansowe. Warto zaznaczyć, że studenci zwrócili uwagę na lektoraty, które w ich opinii są prowadzone na niskim poziomie. W ich opinii Władze Uczelni powinny wprowadzić rozwiązanie systemowe, aby spośród wszystkich roczników i kierunków wprowadzić podział uwzględniający poziom językowy studentów.

2.Ocena spełnienia kryterium 5.2 - znacząco

3.Uzasadnienie oceny

Na podstawie stanu faktycznego należy ocenić spełnienie ocenianego kryterium na **zaledwie znacząco**. Uczelnia stworzyła możliwość wymiany w ramach krajowych i międzynarodowych programów mobilności, natomiast studenci nie są zainteresowani tego typu formą edukacji. Dodatkowo Uczelnia powinna zwrócić uwagę na opinię studentów dotyczącą poziomu lektoratów.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

1.Opis stanu faktycznego

W trakcie spotkania z Zespołem oceniającym PKA studenci zaznaczali, że Władze NWSP w Białymstoku starają się ich wspierać w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym. W ich opinii najbardziej istotnym elementem jest fakt, że Uczelnia współpracuje z wieloma instytucjami (np. Komenda Policji, Straż Graniczna), które są potencjalnymi pracodawcami dla absolwentów ocenianego kierunku. W opinii studentów bardzo ważną kwestią jest organizacja spotkań z pracodawcami. Wówczas mają oni możliwość zapoznania się z wymaganiami, które w przyszłości muszą spełnić i wiedzą w jaki sposób kierować swoją ścieżkę edukacji. Zdaniem studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne NWSP w Białymstoku powinna zwrócić większą uwagę na nawiązanie współpracy z instytucjami, które mogłyby prowadzić szkolenia lub kursy uzupełniające. W ich opinii byłoby to odpowiednie rozwiązanie na uzupełnienie programu studiów dodatkową tematyką, która nie zawsze jest związana z kierunkiem. Warto zaznaczyć, że studenci mają możliwość uczestnictwa w życiu akademickim Uczelni organizując różnego rodzaju uroczystości oraz działając w kołach naukowych.

2.Ocena spełnienia kryterium 5.3 - w pełni

3.Uzasadnienie oceny

Na podstawie stanu faktycznego stwierdzono, że jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Wynika to z faktu, że Uczelnia na stałe współpracuje z wieloma instytucjami, które są potencjalnymi pracodawcami dla absolwentów NWSP. Warto zwrócić uwagę na potrzebę dodatkowych szkoleń lub kursów, które mogliby realizować partnerzy zewnętrzni.

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

1.Opis stanu faktycznego

Na NWSP w Białymstoku w roku akademickim 2014/2015 studiowało 16 osób niepełnosprawnych, w tym 2 osoby na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne – jedna na studiach stacjonarnych i jedna na studiach niestacjonarnych. Z uwagi na małą liczbę studentów Uczelnia nie powołała dział ds. osób niepełnosprawnych. Obecnie w przypadku zaistnienia sytuacji problemowych dziekanat jest odpowiedzialny za udzielenie wsparcia. Na NWSP nie stworzono procedury, która mogłaby wspierać proces dydaktyczny osób z niepełnosprawnością. Pracownicy administracji nie uczestniczą w szkoleniach związanych z tym zakresem tematycznym. Jediną formą pomocy jest stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, które przyznawane jest na podstawie art. 173, ust. 1, pkt. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W roku akademickim 2014/15 15 osób otrzymywało tego typu wsparcie materialne w tym jedna osoba z ocenianego kierunku – bezpieczeństwa wewnętrznego.

2.Ocena spełnienia kryterium 5.4 - **częściowo**

3.Uzasadnienie oceny

Na podstawie stanu faktycznego stwierdzono, że Uczelnia zaledwie częściowo zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne. Zaleca się, aby władze uczelni powołały biuro lub pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych oraz przeszkolenie z podstawowych elementów wsparcia. Dodatkowo Uczelnia powinna zwrócić uwagę na infrastrukturę m.in. przygotowanie odpowiednich oznaczeń.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1.Opis stanu faktycznego

Studenci w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA podkreślili, że kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne na NWSP w Białymstoku zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym za pośrednictwem sekretariatów, gdzie można uzyskać niezbędne informacje. Dodatkowo można je znaleźć na stronie internetowej Uczelni. Obsługę administracyjną studentów zapewnia łącznie 11 osób, co w opinii studentów w zupełności zaspokaja ich potrzeby. Pracownicy administracji podnoszą swoje kwalifikacje korzystając ze szkoleń wewnętrznych. Dodatkowo na podstronie działu ds. pomocy materialnej można znaleźć wszystkie niezbędne materiały, aby samodzielnie przygotować dokumenty do stypendium lub zapomogi. Na wizytowanym kierunku studenci mają zapewniony publiczny dostęp do informacji o

programie kształcenia i procedurach toku studiów za pomocą strony internetowej.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.5 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Na podstawie stanu faktycznego stwierdzono, że NWSP w Białymstoku w pełni zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów. Wynika to z faktu, że z przedstawionych dokumentów oraz w opinii studentów odpowiada obowiązującym standardom.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów – znacząco.

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6

Na podstawie stanu faktycznego Zespół Oceniający, uważa że władze kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na NWSP w Białymstoku zaledwie częściowo wzięły pod uwagę opinię studentów, jako interesariuszy wewnętrznych tworząc politykę jakości. Warto byłoby zwrócić uwagę na przygotowanie systemowego rozwiązania, które zapewniałoby szczegółową opinię studentów na temat procesu dydaktycznego. Zaleca się, aby w pełni włączyć studentów do systemu zapewniania jakości poprzez uczestnictwo w organach kolegialnych, opiniowanie, monitorowanie oraz udoskonalania procesu dydaktycznego. Dodatkowo warto zwrócić uwagę na proces ankietyzacji, z którego należy przygotować raport jakościowy, dający wnioski w celu doskonalenia jakości.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6

- Określenie procedur włączających studentów w ocenę zasobów materialnych wykorzystywanych w procesie kształcenia na wizytowanym kierunku, gdyż aktualnie funkcjonują jedynie działania nieformalne tzn. studenci mogą zgłaszać swoje uwagi do opiekunów lat;
- podjęcie uchwały w sprawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza Uczelnią;
- Zorganizować spotkanie z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi w ramach którego poddać dyskusji i ocenie efekty kształcenia dla kierunku – w przypadku zgłoszonych uwag poddać je weryfikacji.

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

W trakcie wizytacji PKA na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne nie było żadnego przedstawiciela Samorządu Studentów, który byłby w stanie przedstawić stanowisko czy studenci biorą udział w projektowaniu efektów kształcenia i ich zmian. Dodatkowo Władze Uczelni nie przedstawiły żadnej wcześniejszej pisemnej opinii na ten temat. Zdaniem Pani Dziekan Wydziału Nauk Społecznych przy formułowaniu kierunkowych efektów kształcenia brano pod uwagę m.in. badanie losów karier absolwentów, co w opinii Władz Uczelni jest pośrednim rozwiązaniem badania satysfakcji z procesu dydaktycznego byłych studentów. Dodatkowo zauważono, że Samorząd Studentów ma swoich przedstawicieli w organach kolegialnych, gdzie ma możliwość wnoszenia ewentualnych uwag. Zdaniem Władz wizytowanej jednostki trzeba również podkreślić, że studenci mają możliwość wypowiadania się na temat programu kształcenia w ankietach ewaluacyjnych, po ukończeniu każdego z semestrów.

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania

Jak wynika z rozmów przeprowadzonych w trakcie wizytacji, monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia w NWSP na kierunku BW prowadzą pracownicy naukowo-dydaktyczni ZBW indywidualnie oraz zespołowo w czasie spotkań Zakładu, zaliczani do minimum kadrowego na kierunku BW, a w szczególności Kierownik ZBW. Polega na monitorowaniu procesu kształcenia, a w tym: analizie wyników kształcenia, czyli badaniu postępów indywidualnego studenta oraz grupy w procesie kształcenia, konkretyzujących się w ocenach częściowych uzyskiwanych w trakcie semestru, ocenach z egzaminów oraz z prac dyplomowych, terminowości zaliczania przedmiotów i terminowości kończenia studiów, analizie postaw studentów, na podstawie wyników obserwacji zachowań studentów prowadzonych przez nauczyciela podczas zajęć ćwiczeniowych i praktycznych, a także monitorowaniu przygotowania kadry naukowo-dydaktycznej do prowadzenia procesu kształcenia, a w tym m.in.: badanie kompletności i aktualności sylabusów, kontrolowanie przygotowania nauczycieli do wdrażania innowacyjnych metod kształcenia i oceny, rozpowszechnianie dobrych praktyk związanych z nauczaniem i uczeniem się w czasie konsultacji ze studentami oraz zebrania Zakładu, samoewaluacji postępowania dydaktycznego nauczycieli na zebraniach Zakładu.

W trakcie spotkania Zespołu oceniającego PKA studenci stwierdzili, że nie wiedzą czym są zakładane efekty kształcenia i gdzie mogą je znaleźć. Po przedstawieniu kilku przykładowych sylabusów stwierdzono, że najskuteczniejszym sposobem monitorowania zakładanych

efektów kształcenia są ankiety ewaluacyjne nauczycieli akademickich. W opinii studentów, gdyby na początku roku akademickiego prowadzący zajęcia przedstawili efekty kształcenia danego przedmiotu byłoby im w stanie określić czy założenia zostały zrealizowane. Warto jednak zaznaczyć, że studenci nie znają wyników ankietyzacji nauczycieli akademickich.

6.1.3 weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

Na NWSP w Białymstoku procedury związane z pomiarem i oceną efektów kształcenia są określone w Regulaminie Studiów, w którym znajdują się w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i całych studiów.

Weryfikacja efektów kształcenia jest prowadzona na różnych etapach kształcenia. Obejmuje:

- **zaliczenia cząstkowe** (Zaliczenia wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych modułów. Sposób weryfikacji efektów kształcenia założonych w poszczególnych modułach/przedmiotach jest określony w *karcie jednostki modułowej/sylabusie* zatwierdzonym wraz z planami studiów przez Senat Uczelni. Sylabus precyzuje metody walidacji efektów uwzględniając zgodność metody weryfikacji do określonych treści. Zasady oceny studentów zawierają m.in. *karty jednostek modułowych*, skalę ocen zawiera Regulamin Studiów Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Białymstoku),
- **praktyki studenckie**. (Rodzaj praktyki i sposób weryfikacji efektów kształcenia określają *Regulaminy praktyk* dla poszczególnych kierunków kształcenia wraz z instrukcjami praktyk) Weryfikację efektów kształcenia zawiera dokumentacja praktyk np. *dzienniczki praktyk*,
- **seminarium dyplomowe, przygotowanie pracy dyplomowej**, (zasady weryfikacji efektów kształcenia określono w *karcie jednostki modułowej przedmiotu, w Procedurze dyplomowania*), **egzamin dyplomowy** (opisano w/w Regulaminie Studiów, więcej informacji zawiera *Procedura dyplomowania* wraz z załącznikami opisującymi przebieg realizacji procesu dyplomowania, w tym: wyboru i zatwierdzania tematów prac dyplomowych, wytycznych pisanie prac dyplomowych, składania prac dyplomowych, przygotowywania recenzji prac dyplomowych, przebiegu egzaminu dyplomowego, skalę ocen itd.),
- **badanie losów zawodowych absolwentów**. Biuro Karier poprzez badania ankietowe absolwentów i pracodawców, gromadzi, porządkuje i analizuje zebrany materiał badawczy.

Warto jednak zaznaczyć, że w trakcie spotkania z Zespołem oceniającym PKA studenci nie posiadali wiedzy na temat standardów procesu kształcenia. Po przedstawieniu kilku przykładowych sylabusów stwierdzono, że efekty kształcenia są sformułowane klarownie i umożliwiają wykładowcom opracowanie przejrzystej formy weryfikacji ich osiągnięć. Forma i treść przedstawienia efektów kształcenia w kartach opisu przedmiotów nie stwarza im

problemów interpretacyjnych. Dodatkowo w sylabusach znajdują się sposoby weryfikacji we wszystkich trzech obszarach, co daje studentom możliwość odpowiedniego przygotowania się. Z przedstawionych przez Władze Uczelni informacji od roku akademickiego 2015/16 prace dyplomowe będą objęte programem antyplagiatowym.

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

W wyniku przeprowadzonych rozmów z Władzami Wydziału, dotychczas nie została podjęta Uchwała w sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

Niepubliczna Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku 1.10.2012 r. powołała Biuro karier, które jednym z podstawowych zadań jest prowadzenie monitoringu losów zawodowych absolwentów w związku z wymaganiami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Cała procedura została uruchomiona w styczniu 2013 r., jako projekt badawczy pt. Losy zawodowe absolwentów. Każdy student przed obroną pracy dyplomowej deklaruje, czy zgadza się na badanie. Na NWSP w Białymstoku monitoring losów zawodowych absolwentów jest prowadzony za pomocą dwóch kwestionariuszy – jeden dla absolwenta, drugi dla pracodawcy. Pół roku po ukończeniu studiów przesyłane są do wypełnia ankiety, których należy określić swoje kompetencje i ich przydatność w życiu zawodowym. Wyniki ankiet przekazywane są osobom odpowiedzialnym za układanie programów studiów. Zdaniem studentów jest to ciekawy mechanizm doskonalący program kształcenia, ponieważ absolwenci są najlepiej zorientowani, co po studiach na danym kierunku jest potrzebne, aby uzyskać pracę.

Wnioski wpływające z sondażu uwzględnia się w projektach kierunkowych efektów kształcenia oraz w nowych programach w zakresie oferowanych specjalności na poszczególnych kierunkach. Np. na podstawie otrzymanych wyników w NWSP uruchomiono nową specjalność. Ponadto w ramach dodatkowych przedsięwzięć uczelnia wspiera wszelkie własne inicjatywy absolwentów zmierzające do utrzymywania więzi i współpracy.

6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

Jak wyniki z informacji uzyskanych w trakcie oceny, nauczyciele akademicy podlegają cyklicznej ocenie w obszarach naukowym, organizacyjnym i dydaktycznym. Ocenę naukową

proceedzi się raz w roku w okresie sprawozdawczym z roku akademickiego czyli na koniec września. KaŹdy nauczyciel akademicki składa informację z działalności naukowej obejmującej charakterystykę prowadzonych badań, charakterystykę opublikowanych i przyjętych do druku tekstów naukowych oraz udział w spotkaniach naukowych.

Ocena organizacyjna koncentruje się na działalności na rzecz NWSP. Nauczyciele akademicki pracują, poza godzinami pensum, dwie godziny przez dziewięć miesięcy w roku akademickim na rzecz Szkoły. W ten obowiązek wliczana jest np. organizacja konferencji, prowadzenie koła naukowego, koordynowanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Prace te są ujmowane w sprawozdaniach indywidualnych oraz zbiorczych.

Ocena dydaktyczna jest realizowana za pomocą:

- kwestionariuszy ankiety skierowanych do studentów, w zdecydowanej większości nauczyciele są oceniani przez studentów pozytywnie. Wszyscy nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe na kierunku BW zostali poddani takiej ocenie,
- hospitacji dokonywanych przez Nauczyciela w stopniu naukowym starszym niż hospitowany, Kierownika Zakładu, Dziekana Wydziału lub Rektora NWSP.

Kierownik Zakładu sporządza sprawozdanie zbiorcze obejmując wszystkie elementy oceny nauczyciela akademickiego, które przekazuje władzom NWSP oraz omawia i poddaje je pod dyskusję na zebraniu Zakładu. Zgodnie z obowiązującą Ustawą Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Statutem uczelni kaŹdy zatrudniony nauczyciel akademicki zatrudniony na podstawie umowy o pracę jest poddawany okresowej ocenie co 2 lata. Ocena okresowa pracownika naukowego NWSP przeprowadzana jest zgodnie Regulaminem zatwierdzonym Uchwałą Senatu.

6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na NWSP w Białymstoku realizowana jest ankietowa ocena zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów. Zdaniem Władz Uczelni po zakończeniu kaŹdego roku akademickiego opracowywane jest zestawienie zbiorcze wyników ankiet, stanowiące podstawę do nagradzania najlepszych dydaktyków, a także do indywidualnych postępowań wyjaśniających w przypadku pracowników, którzy osiągnęli słabsze wyniki. W trakcie spotkania z Zespołem oceniającym PKA studenci stwierdzili, że jest to dobry sposób na wprowadzanie zmian w procesie dydaktycznym, ponieważ wówczas uwzględniana jest ich opinia. Dodatkowo studenci byli świadkami sporadycznych hospitacji zajęć dydaktycznych. Niepokojący jest fakt, że studenci nie są zapoznawani z wynikami badań. Ich zdaniem taka sytuacja powoduje, że nie wiedzą oni czy kwestionariusze są w jakikolwiek sposób opracowywane.

6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

W trakcie spotkania z Zespołem oceniającym PKA studenci stwierdzili, że na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na NWSP w Białymstoku nie ma kwestionariusza dotyczącego oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów. Pośrednim sposobem jest ankieta ewaluacyjna nauczycieli akademickich, gdzie studenci mogą wyrazić opinię dotyczącą materiałów, które były wykorzystywane w trakcie konkretnych zajęć. Zdaniem Władz Uczelni rozwój infrastruktury dydaktycznej jest silnie uzależniony od liczby studentów. Obecnie NWSP jest na etapie niżu demograficznego co przełożyło się na wyraźnie mniejszą liczbę studentów rekrutowanych na wszystkie kierunki już trzeci kolejny rok.

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

Dokumentowanie działań Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia dotychczas było realizowane za pomocą:

- sprawozdań rocznych opracowywanych przez katedry i zakłady w zakresie monitorowania jakości kształcenia, jako element tych sprawozdań,
- sprawozdania zbiorczego dla całego NWSP opracowywanego na podstawie sprawozdań przedstawianych przez Katedry i Zakład NWSP, przez zespoły nauczycieli doraźnie wyznaczanych przez Rektora (Sprawozdanie za rok 2013/2014 oraz Sprawozdanie za rok 2014/2015),
- sprawozdań opiekunów praktyk kierunkowych.

Biorąc pod uwagę powyższą działalność systemu dokumentowania, uczelnia stara się udoskonalić działalność systemu, tak aby mógł spełniać stawiane wymagania w celu podnoszenia i doskonalenia jakości kształcenia.

6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

Studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na NWSP w Białymstoku mają zapewniony dostęp do programów studiów, terminów pracy dyplomowych, opisów zakładanych efektów kształcenia oraz informacji o organizacji i procedurach toku studiów na kilka sposobów. Jednym z nich jest tablica przy rektoracie na wydruki. Drugim kanałem dostępu jest system USOS, z którego korzystają indywidualnie studenci i nauczyciele. W USOS-ie każdy student może się zapoznać z wynikami swojego kształcenia. Trzeci kanał dostępu do informacji to strona internetowa NWSP, na której znajdują się zakładki dotyczące kształcenia w Uczelni a między innymi zakładka z terminarzem zjazdów dla studentów niestacjonarnych oraz szczegółowym planem zajęć dla obu form studiowania. Dodatkowym kanałem zapewniającym informacje o kształceniu są pracownicy administracyjni, którzy udzielają określonych informacji osobiście lub telefonicznie. W opinii studentów dzięki tej ostatniej formie można rozwiązać większość problemów, które można napotkać w trakcie całego procesu kształcenia. Narzędziem służącym do badania publicznego dostępu do aktualnych informacji jest ankieta ewaluacyjna nauczycieli dydaktycznych, gdzie studenci mogą napisać czy dany prowadzący zajęcia przekazuje im obowiązujące sylabusy.

Ocena spełnienia kryteriów 6.1.1-6.1.10

Na podstawie stanu faktycznego Zespół Oceniający, uważa że władze kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na NWSP w Białymstoku zaledwie częściowo wzięły pod uwagę opinię studentów, jako interesariuszy wewnętrznych tworząc politykę jakości. Warto byłoby zwrócić uwagę na przygotowanie systemowego rozwiązania, które zapewniałoby szczegółową opinię studentów na temat procesu dydaktycznego. Zaleca się, aby w pełni włączyć studentów do systemu zapewniania jakości poprzez uczestnictwo w organach kolegialnych, opiniowanie, monitorowanie oraz udoskonalania procesu dydaktycznego. Dodatkowo warto zwrócić uwagę na proces ankietyzacji, z którego należy przygotować raport jakościowy, dający wnioski na przyszłość.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku częściowo poddaje ocenie wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia z punktu widzenia jego struktury, metod i narzędzi pracy oraz skuteczności w wychwytywaniu nieprawidłowości w obszarach podlegających ocenie.

Ocena: znacząco

* - stopień spełnienia oznaczonego gwiazdką kryterium II i II stopnia warunkuje ocenę kryterium nadrzędnego, tj. odpowiednio II i I stopnia

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Brak przedstawionej przez Uczelnię analizy SWOT.

Zalecenia

- Spełnienie wymagań kadrowych dla poziomie studiów I stopnia.
- Określenie procedur włączających studentów w ocenę zasobów materialnych wykorzystywanych w procesie kształcenia na wizytowanym kierunku, gdyż aktualnie funkcjonują jedynie działania nieformalne tzn. studenci mogą zgłaszać swoje uwagi do opiekunów lat;
- Podjęcie uchwały w sprawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza Uczelnią;

• Zorganizowanie spotkania z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi w ramach którego poddać dyskusji i ocenie efekty kształcenia dla kierunku – w przypadku zgłoszonych uwag poddać je weryfikacji.• Stworzenie możliwości wymiany w ramach krajowych i międzynarodowych programów mobilności, tak aby studenci byli zainteresowani tego typu formą edukacji. Dodatkowo Uczelnia powinna zwrócić uwagę na opinię studentów dotyczącą poziomu lektoratów.
Dobre praktyki
Brak.